

การศึกษาเปรียบเทียบต้นท่อนและผลตอบแทน
จากการลงทุนปลูกขาสุพรรณบุรี เบอร์ เลย์ฤดูฝนและฤดูร้อน ในจังหวัดเพชรบูรณ์

นาย โสฬส แจ็งเจนกิจ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

CHULALONGKORN UNIVERSITY ภาควิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-985-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016381

A COMPARATIVE STUDY ON COST AND RETURN ON INVESTMENT
IN BURLEY TOBACCO EARLY CROP AND NON-GLUTINOUS RICE CULTIVATION
IN PHETCHABUN PROVINCE

MR. SOLOS CHANGCHANKIT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Accounting
Department of Accountancy
Graduate School

Chulalongkorn University

1990

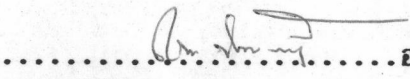
หัวข้อวิทยานิพนธ์ .การศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนปลูกยาสูบ
 พันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนและข้าวเจ้าในจังหวัดเพชรบูรณ์
 โดย นายโสฬส แจ้งเจนกิจ
 ภาควิชา การบัญชี
 อาจารย์ที่ปรึกษา คุณชลอ ถาวรรัตน์
 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์สนธิลักษณ์ สันเจริญ

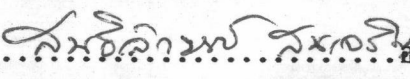
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
 การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

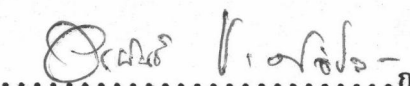

 .....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรนัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 .....ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประวิตร นิลสุวรรณกุล)

 .....อาจารย์ที่ปรึกษา
 (คุณชลอ ถาวรรัตน์)

 .....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
 (อาจารย์สนธิลักษณ์ สันเจริญ)

 .....กรรมการ
 (อาจารย์อรพินธุ์ ชาติอัปสร)

โสฬส แจงเจงกิง : การศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนและชาวเจ้าในจังหวัดเพชรบูรณ์ (A COMPARATIVE STUDY ON COST AND RETURN ON INVESTMENT IN BURLEY TOBACCO EARLY CROP AND NON-GLUTINOUS RICE CULTIVATION IN PHEETCHABUN PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา : คุณชลอ ดาวรนนท์, อ.สนธิลักษณ์ สนั่นเจริญ
 203 หน้า ISBN 974-577-985-7

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยในเชิงสำรวจ และใช้สูตรตัวอย่างง่ายเพื่อคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรที่ปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน และกลุ่มปลูกข้าวเจ้ามากลุ่มละ 25 ฟาร์ม โดยมีเพาะปลูกที่ใช้ในการศึกษา คือ ปี 2530/2531

ผลการสำรวจสรุปได้ว่า ต้นทุนการผลิตโดยเฉลี่ยต่อไร่ของการปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนเท่ากับ 7,061.35 บาท ซึ่งมากกว่าชาวเจ้าที่มีต้นทุนการผลิตโดยเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 1,908.50 บาท สำหรับอัตราผลตอบแทนซึ่งคำนวณจากกำไรต่อยอดขายนั้นพบว่า การปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน มีอัตราผลตอบแทน 26.96% ขณะที่ชาวเจ้ามีอัตราผลตอบแทนเพียง 21.80% ปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝนคือ ปัญหาด้านการบ่มและตัดเกรดใบของเกษตรกร ซึ่งสามารถแก้ไขโดยให้หน่วยงานภาครัฐบาลและเอกชนกำหนดคุณภาพใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งควรจัดให้มีตัวอย่างใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์เกรดต่างๆ ตามจุดที่มีการรับซื้อใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ในขณะที่ควรให้ข้อมูลและข่าวสารอย่างพอเพียง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาควิชา .....
 สาขาวิชา .....
 ปีการศึกษา .....

ลายมือชื่อนิติ .....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมเพียงแผ่นเดียว

SOLOS CHANGCHANKIT : A COMPARATIVE STUDY ON COST AND RETURN ON INVESTMENT IN BURLEY TOBACCO EARLY CROP AND NON-GLUTINOUS RICE CULTIVATION IN PHEITCHABUN PROVINCE.

THESIS ADVISOR : MR. CHALOR THAVORANUN, MR. SONTILAKSN SONCHAROEN, 203 pp.

This study is investigated within the frame work of the simple sampling survey method. In order to obtain reliable data, 25 samples have been selected, Sample is taken to cover the group who cultiatiates non-glutinous rice al the group that cultivates Burley early crop. The time period of the study is the year of 1987/1988

It is found that the average cost of Burley early crop production per rai Baht 7,061.35 is more than that of non-glutencous rice, Bant 1,908.50. However the return rate (profit to sale) of Burley early crop (26.96 %) is more than that of the non-glutinous rice (21.80 %). From the study, it's found that quality standard classification becomes the naim problem for farmer who cultivates the Burley early crop. In order to solve this problem, the same quality standard, both in government and private sector should be established. At the same time some graded samples should be shown in the market place, so that the farmers would be informed adequately.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาควิชา ..... การบัญชี
สาขาวิชา ..... ต้นทุน
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติ ..... น. นพพ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... น. สอนพ

.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของคุณชลอ ถาวรรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์สันติลักษณ์ สันเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งท่านทั้งสองได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด ผู้ทำวิทยานิพนธ์จึงขอกราบขอบพระคุณท่านทั้งสองมา ณ ที่นี้ด้วย นอกจากนี้ผู้ทำวิทยานิพนธ์ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประวิตร นิลสุวรรณากุล ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบ และ อาจารย์อรพินธุ์ ชาติอัปสร ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบ และเนื่องจากทูลเกล้าฯ ถวายวิทยานิพนธ์ฉบับนี้บางส่วนได้รับมาจากทูลเกล้าฯ ถวายของธนาคารกสิกรไทยจำกัด จึงขอขอบพระคุณ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด มา ณ ที่นี้ด้วย

นอกจากนี้ ผู้ทำวิทยานิพนธ์ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และส่วนวิจัยเศรษฐกิจ ฝ่ายวิจัยและวางแผน ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ ทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ซึ่งสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้ทำวิทยานิพนธ์ตลอดมาจนสำเร็จการศึกษา

โสฬส แจ็งเจนกิจ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพและแผนภูมิ.....	ท

บทที่

1. บทนำ

ลักษณะความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
ขอบเขตของการศึกษา.....	6
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	7
สมมติฐานที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์.....	9

2. การตลาดของไบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์

โครงสร้างการตลาด.....	11
ภาวะการค้าไบยาสูบ.....	19
ภาวะการค้าไบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน.....	25

บทที่

3.	การผลิตยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์	
	ฤดูการเพาะปลูก.....	30
	แหล่งเพาะปลูก.....	30
	สภาพของดินและภูมิอากาศที่ใช้ปลูก.....	31
	ขั้นตอนการปลูกและเก็บเกี่ยว.....	32
4.	ต้นทุนการผลิต ใบยาสูบพันธุ์ เบอร์เลย์ฤดูฝน	
	การจำแนกต้นทุนการผลิต ใบยาสูบพันธุ์ เบอร์เลย์ฤดูฝน.....	47
	การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต ใบยาสูบพันธุ์ เบอร์เลย์ฤดูฝน.....	59
5.	ผลตอบแทนจากการผลิตยาสูบพันธุ์ เบอร์เลย์ฤดูฝน	
	ลักษณะการวิเคราะห์ผลตอบแทน.....	66
	การวิเคราะห์ผลตอบแทนต่อขนาดขาย.....	66
	การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน.....	69
	การวิเคราะห์ตามเกณฑ์เงินสด.....	69
6.	การตลาดข้าว	
	โครงสร้างการตลาดของข้าว.....	72
	ภาวะการค้าข้าว.....	81

7. การผลิตข้าวเจ้า	
ชนิดของข้าวเจ้า.....	84
ฤดูเพาะปลูก.....	85
แหล่งเพาะปลูก.....	86
ขั้นตอนการปลูกและเก็บเกี่ยว.....	90
8. ต้นทุนการผลิตข้าวนาปีพันธุ์ดอกมะลิ 105	
การจำแนกต้นทุนการผลิตข้าวเจ้านาปีพันธุ์ดอกมะลิ 105.....	100
การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตข้าวเจ้านาปีพันธุ์ดอกมะลิ 105.....	109
9. ผลตอบแทนจากการผลิตข้าวเจ้านาปีพันธุ์ดอกมะลิ 105	
ลักษณะการวิเคราะห์ผลตอบแทนต่อยอดขาย.....	115
การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน.....	118
การวิเคราะห์ตามเกณฑ์เงินสด.....	119
10. สรุป ปัญหา และข้อเสนอแนะ.....	121
บรรณานุกรม.....	135

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.	การทดสอบสมมติฐาน.....	139
ภาคผนวก ข.	รายละเอียดการคำนวณ.....	147
ภาคผนวก ค.	แบบสอบถาม.....	183

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ปริมาณและมูลค่าการส่งออกใบยาสูบของไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520-2530.....4
2	ปริมาณการบริโภคใบยาสูบของโลก (รายประเทศ) ปี 2527-2530.....5
3	ปริมาณการส่งออกใบยาสูบทุกชนิดของไทยในช่วงปี 2527-2530 แยกตามประเทศคู่ค้าที่สำคัญ.....14
4	ปริมาณการนำเข้าใบยาสูบของโลก (รายประเทศ) ปี 2527-2530.....20
5	ปริมาณการผลิต ปริมาณที่โรงงานยาสูบรับซื้อภายในประเทศและที่ ขออนุญาตนำเข้าจากต่างประเทศ ปริมาณที่ขออนุญาตส่งออกและ สต็อกใบยาสูบทุกชนิด ปี 2526-2530.....22
6	ปริมาณใบยาสูบที่ขออนุญาตนำเข้าและส่งออกของประเทศไทย (รายพันธุ์) ปี 2527-2530.....27
7	ผลผลิตประมาณ, ปริมาณและมูลค่าการรับซื้อใบยาสูบช่วงปี 2526/2527- 2530/2531.....29

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
8	สรุปการรับซื้อ ใบยาสูบแห้งพันธุ์เบอร์เลย์รุ่นฤดูฝน ปี 2530/2531 แยกรายจังหวัด.....	29
9	แสดงส่วนประกอบต้นทุนการผลิตยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน.....	55
10	สรุปต้นทุนการผลิตใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน ในจังหวัดเพชรบูรณ์ปี การเพาะปลูก 2530/2531.....	60
11	ความสามารถในการทำกำไรโดยรวมของการผลิตใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดู ฝนในจังหวัดเพชรบูรณ์ ปีการเพาะปลูก 2530/2531.....	68
12	รายละเอียดค่าใช้จ่ายเป็นเงินสด ในการผลิตใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ปีการเพาะปลูก 2530/2531.....	71
13	พื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปีเป็นรายภาค พ.ศ.2527-2530.....	88
14	พื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปรังเป็นรายภาค พ.ศ.2527-2530.....	89
15	แสดงส่วนประกอบต้นทุนการผลิตข้าวเจ้าพันธุ์ดอกมะลิ 105.....	106

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16	สรุปต้นทุนการผลิตข้าวเจ้านาปีพันธุ์ดอกมะลิ 105 ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ปีการเพาะปลูก 2530/2531.....113
17	ความสามารถในการทำกำไรโดยรวมของการผลิตในนาปีพันธุ์ดอกมะลิ 105 ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ปีการเพาะปลูก 2530/2531.....117
18	รายละเอียดค่าใช้จ่ายเป็นเงินสดในการปลูกข้าวเจ้านาปีพันธุ์ดอกมะลิ 105 ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ปีการเพาะปลูก 2530/2531.....120
19	เปรียบเทียบต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ของยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน และข้าว เจ้านาปีพันธุ์ดอกมะลิ 105 ปีการเพาะปลูก 2530/2531.....124
20	เปรียบเทียบกำไรโดยรวมเฉลี่ยต่อไร่ของยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน และข้าวเจ้านาปีพันธุ์ดอกมะลิ 105 ปีการเพาะปลูก 2530/2531.....126
21	เปรียบเทียบกำไรตามเกณฑ์เงินสดเฉลี่ยต่อไร่ของยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ ฤดูฝนและข้าวเจ้านาปีพันธุ์ดอกมะลิ 105 ปีการเพาะปลูก 2530/2531...178

สารบัญแผนภาพและแผนภูมิ

หน้า

แผนภาพที่

1.1	แสดงการปลูกข้าวเจ้าและยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์.....	3
3.1	แสดงพื้นที่ปลูกยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์ฤดูฝน.....	42
3.2	แสดงถึงโรงบ่มยาสูบระยะทำกำแห้ง.....	42
3.3	แสดงใบยาสูบแห้งที่ผ่านการบ่มแล้ว.....	43
3.4	แสดงถึงสถานที่รับซื้อใบยาเบอร์เลย์.....	44
7.1	แสดงพื้นที่ปลูกข้าวเจ้าในจังหวัดเพชรบูรณ์.....	98

แผนภูมิที่

2.1	วิธีการตลาดของ ใบยาสูบพันธุ์เบอร์เลย์.....	12
6.1	วิธีการตลาดของข้าวเปลือกและข้าวเจ้าตามแหล่งที่ปลูก.....	73
6.2	วิธีการตลาดของข้าวเอกชนและข้าวรัฐบาลในประเทศไทย.....	78

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY